

Aan
De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
4 maart 2008		ET/EM / 8022968	

Onderwerp
Antwoorden vragen 2070810640 met betrekking tot aansluiting van duurzame en decentrale elektriciteitsproductiemiddelen

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen die zijn gesteld door de leden Wiegman-van Meppelen Scheppink en Ortega-Martijn met betrekking tot de aansluiting van duurzame en decentrale elektriciteitsproductiemiddelen. De vragen werden mij toegestuurd op 6 februari 2008 onder nummer 2070810640.

1
Bent u op de hoogte van het bericht "terugleveren aan net blijft lastig"? 1)

Antwoord
Ja.

2
Bent u op de hoogte van het daarin vermelde feit dat de regionale netbeheerder Essent Netwerk B.V. pas over 2 tot 3 jaar in staat zal zijn om alle duurzame en decentrale elektriciteitsproductiemiddelen aan te sluiten?

Antwoord
Ja.

3
Hoe verhoudt zich de inhoud hiervan tot uw brief d.d. 13 december 2007 aan de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel, waarin onder andere staat 2): "Na het besluit het bestaande net te versterken (bedoeld wordt hier de 220 kV verbinding Zwolle-Vierverlaten, waarop dit schrijven betrekking heeft) zie ik geen beletsel meer voor

Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax
Bezuidenhoutseweg 30	(070) 379 6366	(070) 379 7041

Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	ir F.J. Otte
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl	
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

TenneT of de regionale netbeheerder Essent-Noord om de bekende projecten, zoals door TenneT geïnventariseerd, aan te sluiten" en tot uw brief d.d. 20 december 2007, waarin onder andere staat: "De netcapaciteit voor de duurzame en conventionele projecten in het noorden van het land is daarmee veilig gesteld." 3)

Antwoord

In de door u aangehaalde brieven ga ik in op het wegnemen van de knelpunten in het landelijk hoogspanningsnet van TenneT, die hebben geleid tot een stagnatie van het proces van aansluiten op de landelijke en de regionale netten. Per 1 juli 2008 zullen door middel van congestiemanagement de producenten toegang kunnen krijgen tot de markt. De netbeheerders hebben de verzoeken om een aansluiting weer in behandeling genomen en de verzoekers hebben informatie ontvangen over de planning van hun aanvraag voor een aansluiting. Inmiddels hebben TenneT en Essent Netwerk de uitbreiding van de regionale netten voortvarend ter hand genomen. Netbeheerder Essent Netwerk kan daardoor nu ongeveer de helft van de aanvragen zonder vertraging honoreren. De toevloed van aanvragen is in enkele gebieden de afgelopen twee jaren echter zo sterk geweest dat een wachtrij is ontstaan. Deels betreft het hier aanvragen die ook een voorbereidingstijd kennen van 1 à 2 jaren. Ten gevolge van de lange levertijden van met name transformatoren en planologische aspecten is met het uitbreiden van de regionale netten echter onvermijdelijk de nodige doorlooptijd gemoeid. De laatste van de nu bekende projecten zullen dus over 2 à 3 jaar aangesloten kunnen worden.

4

Heeft u over het bovenstaande vooraf met Essent Netwerk B.V. als regionale netbeheerder overlegd?

Antwoord

Ik ben sinds augustus 2007 in overleg met de drie betrokken provincies en de landelijk netbeheerder TenneT om een oplossing te vinden voor de breed doorwerkende beperkingen die in het landelijke net optraden. De netbeheerders TenneT en Essent Netwerk werkten op dat moment samen aan versterking van de netten in de drie provincies, juist met het oog op de groei van productievermogen in het net van Essent Netwerk. De instandhouding van de TenneT-hoogspanningsverbinding tussen Hoogeveen en Zwolle stond daarbij centraal. Essent Netwerk is daarom ook betrokken bij de informatiebijeenkomsten omtrent de deze leiding, die in januari zijn gehouden.

5

Deelt u de visie 4) dat het geschetste probleem (deels) is ontstaan doordat TenneT aanvankelijk aangaf dat het 8 tot 10 jaar zou duren voordat de capaciteit van het landelijk hoogspanningsnet zou zijn vergroot zodat Essent Netwerk niet overging tot het uitbreiden van haar middenspanningsnetten? Zo ja, hoe verhoudt zich dit feit dan tot de wettelijke taken van TenneT ex artikel 16, eerste lid, onderdeel c en artikel 16, tweede lid, onderdeel e van de Elektriciteitswet 1998?

Antwoord

De netbeheerders hebben de wettelijke taak waar nodig te investeren in de netten; TenneT in het hoogspanningsnet en de regionale netbeheerders in de middenspanningsnetten. Zoals ik in mijn brief van 20 december 2007 uiteen heb gezet, is de dynamiek van de markt de afgelopen twee jaar sterk toegenomen en dat maakt een veel eerdere structurele verzwaring van het landelijk hoogspanningsnet in noord Nederland noodzakelijk, hetgeen 8 tot 10 jaar vergt. Omdat ik het onwenselijk acht dat de producenten (zowel centraal als decentraal) daarop zouden moeten wachten, heb ik samen met de provincies en TenneT naar snellere oplossingen gezocht.

Ik heb de NMa verzocht te onderzoeken in hoeverre de netbeheerders in deze kwestie hun wettelijke taken correct hebben uitgevoerd. Zodra de NMa mij op dit punt heeft geadviseerd, zal ik u hierover inlichten.

6

Op welke wijze heeft Dienst uitvoering en toezicht Energie de afgelopen tijd toezicht gehouden op de uitoefening van de genoemde wettelijke taken van TenneT door laatstgenoemde?

Antwoord

De Directie Toezicht Energie (DTe) van de NMa houdt toezicht op de naleving van de wettelijke taken van alle netbeheerders. Naast de reguliere toezichtstaken stelt de NMa prioriteiten in het toezicht vast op basis van eigen beleid en signalen uit de markt en uit de politiek-maatschappelijke context. De afgelopen periode heeft NMa voor alle netbeheerders, inclusief TenneT, prioriteit gegeven aan de kwaliteit van het netwerk. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar groepsfinanciering, de doelmatigheid, de naleving van de in de Elektriciteitswet 1998 opgenomen bepalingen over onafhankelijk netbeheer en de naleving van de technische codes.

Daarnaast stond bij het toezicht op TenneT het afgelopen jaar het aansluitbeleid centraal. In het antwoord op vraag 7 ga ik daar verder op in.

7

Op welke wijze is het "first come, first served" principe, dat ertoe leidt dat duurzame en decentrale elektriciteitsproductiemiddelen geen transportcapaciteit ontvingen, wettelijk verankerd?

Antwoord

Het principe "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" is niet expliciet in de wetgeving verankerd, maar volgt logischerwijs uit de bepalingen die discriminatie bij de toegang tot het elektriciteitsnet verbieden (Elektriciteitswet 1998 art. 23, tweede lid en art.24, derde lid).

In het kader van het toezicht op TenneT heeft de NMa het door TenneT gehanteerde principe "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" getoetst. De conclusie van de NMa is

dat TenneT met dit principe geheel naar letter en geest van de wet handelt (ref: www.dte.nl/images/102488_3-48%2EMF1_tcm7-109855.pdf).

Voorts heeft de NMa een opdracht gegeven om alternatieve instrumenten in het aansluitbeleid te onderzoeken. Deze studie heeft TenneT uit laten voeren en een groot aantal aanbevelingen zijn reeds in uitvoering genomen (ref: http://www.tennet.org/tennet/publicaties/technische_publicaties/overige_publicaties/brattlerapportnaaraansluitbeleidtennet.aspx).

8

Op welke wijze weegt u een (eventuele) wettelijke verankering van het "first come, first served" principe af tegen de wettelijke taken van TenneT ex artikel 16, eerste lid, onderdeel c en artikel 16, tweede lid, onderdeel e van de Elektriciteitswet 1998? In geval het "first come, first served" principe niet wettelijk verankerd mocht zijn, dienen genoemde wettelijke taken dan niet te prevaleren en dient dit niet wettelijk verankerde principe dan niet separaat voor duurzame en decentrale en niet-duurzame opwekking te worden toegepast?

Antwoord

Artikel 16, eerste lid onderdeel c bepaalt dat de netbeheerders de netten onder hun beheer dienen uit te breiden om de groei in productievermogen op te vangen. Dit artikel richt zich niet exclusief tot TenneT, maar tot alle netbeheerders.

Artikel 16, tweede lid onderdeel e geeft aan TenneT de opdracht de milieukwaliteit van de elektriciteitsvoorziening te bevorderen. Dit onderdeel is in 2003 aan de Elektriciteitswet 1998 toegevoegd en strekt er toe TenneT de MEP-subsidieregelingen te laten uitvoeren. Deze taak staat los van de elders in de wet vastgelegde taken met betrekking tot het aansluitingen.

Met de maatregelen die ik in mijn brief van 20 december 2007 aankondig, wordt niet afgeweken het "first come, first served" principe, maar wordt na het aansluiten een meer flexibele wijze gehanteerd voor het benutten van een beperkte netcapaciteit vooruit lopend op een netverzwaring.

De door mij aangekondigde wijziging van de Elektriciteitswet zal duurzame producenten in dit aspect een voorrangpositie verstrekken.

9

Deelt u de mening dat in het licht van artikel 16, eerste lid, onderdeel c en artikel 16, tweede lid, onderdeel e van de Elektriciteitswet 1998, "voorrang voor duurzaam" noodzaakt tot aanvullende wetgeving en dat de bestaande wetgeving hiervoor geen ruimte biedt? Zo ja, waarom?

Antwoord

Ik acht het noodzakelijk voor de invoering van 'voorrang voor duurzaam' de Elektriciteitswet 1998 te wijzigen, omdat deze wet nu elke vorm van discriminatie expliciet verbiedt (art.23, tweede lid en art.24, derde lid). Nu onverhoopt de situatie is ontstaan van wachtrijen voor het verkrijgen van een aansluiting en een transportrecht,

acht ik het wenselijk de mogelijkheden te benutten, die de richtlijn '2001/77/EG betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt' biedt voor het verlenen van voorrang aan duurzame elektriciteit.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven